

Voorganger: Bert de Wit

Schriftlezing: Johannes 20:1-18 (BGT)

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus – hier in de kerk en thuis,

Het is voor mij al 2 ½ jaar geleden dat ik een kind heb gedoopt.
Vorig jaar was er op Palmzondag een doopdienst, maar toen kreeg ik corona.
Vandaag mág ik eindelijk weer eens!
Gelukkig kan het weer, nog net voor ik afscheid neem.
Maar liefst drie kinderen in één dienst!
En dat ook nog met Pasen...

Pasen is van oudsher het ideale moment om te dopen.
Het liefst in de paasnacht.
In de eerste eeuwen was het heel gewoon om te dopen in de nacht van Pasen.
Gisterenavond was dus nog beter geweest – maar dat zou een beetje laat worden voor de kinderen.
Het kan ook heel goed op Paasmorgen, denk ik.
Of op een andere zondag...
Waar het om gaat is: de symboliek.
De doop symboliseert het sterven en weer opstaan uit de dood.

Dan moet je denken aan een onderdompeling.
Wij dopen door besprenkelen, maar je kunt ook onderdompelen.
Het kopje onder gaan is een beeld voor sterven.
En het weer boven water komen een beeld voor opstaan.
Daarbij moet je dan denken aan de dood en de verrijzenis van Jezus Christus.
De apostel Paulus legt dit uit in zijn brief aan de Romeinen, hoofdstuk 6.
Daar schrijft hij, dat de doop laat zien dat we bij Jezus Christus horen.
'Door onze doop zijn we eigenlijk samen met hem gestorven en begraven', schrijft Paulus.
'Eigenlijk zijn we gestorven, net als Christus.'
Maar dan zullen we ook opstaan en leven, net als Christus.'
We hebben dit gedeelte gisterenavond in de Paaswake gelezen
en ik denk dat de meeste aanwezigen er geen touw aan vast konden knopen.
Ik zelf trouwens ook niet.

Ik kan wel weergeven wat Paulus heeft gezegd
en de symboliek van de doop verklaren –
maar daarmee begrijp ik het nog niet.
Het blijft een raadsel.
De boodschap van Pasen,
de betekenis van de doop,
de dood en het leven –
het is een raadsel.
Of, om het christelijker te zeggen: een mysterie, een geheim.

Het leven is een mysterie: je kunt niet uitleggen wat het is.

Als je de geboorte van een kind hebt meegemaakt, dan weet je wat ik bedoel.
Ineens is daar een nieuw mens.
Nou ja, 'ineens' – het is een hele bevalling.
Maar je weet niet wat je meemaakt.
Je bent, zeker als vader, volkomen van slag.
De moeder heeft er al eerder iets van gemerkt.
In haar lichaam werd er plaats gemaakt voor twee.
Maar ook voor de moeder blijft het een mysterie.
Dit leven, dat er eerst niet was en dat nu niet meer weg te denken is.

Zoiets kun je ook ervaren als je getuige bent van het overlijden van een geliefde.
Hoe lang een sterfbed ook duurt, het moment is onmiskenbaar.
Ineens is iemand er niet meer.
Iemand is niet alleen gestopt met ademen.
Hij of zij is er niet meer – dat is een wereld van verschil.
Wát is er dan niet meer? Wat is dat leven?

Je kunt dénken dat je het begrijpt: je kunt het biologisch of medisch benaderen.
Dan constateer je dat er geen hersenfunctie meer is, of iets dergelijks.
Maar wat léven is verklaar je daar niet mee.
Het leven blijft een raadsel, net als de dood.
Wat is dood? Wat gebeurt er met je als je dood gaat?
'Dan is het voorbij', zeggen sommige mensen.
Maar wát is er dan voorbij?
Als het léven een mysterie is, dan is de dood dat ook.

Je kunt het niet uitleggen, ook Paulus niet.
Het lijkt alsof Paulus het uitlegt, als hij het heeft over 'de betekenis van de doop'.
Maar hij legt de betekenis van de doop niet uit –
hij laat zien dat het een mysterie is.
Hij verklaart het niet, hij maakt het ingewikkeld.
Of beter: hij laat zien dat het ingewikkeld is.
Het is ondoorzichtig, onbegrijpelijk.
Niemand kan het begrijpen, omdat het ons begrip te boven gaat.

Gelukkig hebben we de verhalen nog.
In verhalen wordt het geheim niet verklaard, maar wordt het bewaard.
Bijvoorbeeld in het verhaal van Pasen.
Een verhaal kunnen we meemaken.
Omdat een verhaal gaat over mensen in wie wij ons kunnen herkennen.
Verhalen gaan niet over leven en dood in het algemeen,
maar over jouw leven en mijn leven.

In het paasverhaal van Johannes komt Maria van Magdala er het dichtste bij.
(Zij had dit jaar voor het eerst een belangrijke rol in The Passion.
Althans, dat moet nog komen, denk ik.
Afgelopen donderdag viel dat nogal tegen, maar er komt een vervolg op Hemelvaartsdag
en daarin schijnt ze belangrijk te zijn.)
In het paasverhaal van Johannes is Maria van Magdala de eerste aan wie Jezus verschijnt.
Petrus en Johannes hebben het nakijken.

Het is een hartverscheurend verhaal.
Een huilende vrouw op een begraafplaats, in het schemerdonker.
Zij zoekt naar... ja, waar zoekt zij naar?
Je zou kunnen zeggen: zij zoekt naar het geheim.
Maar dat klinkt een beetje te vlak.
Toch is het wél zo: zij is op zoek naar dat grote geheim van het leven.
Alleen zie je bij haar wat dat geheim persoonlijk betekent.
Zij zoekt naar haar grote liefde, de liefde van haar leven.
Zij zoekt naar haar verloren schat.

Zij is hem nu al twee keer verloren.
Vrijdag had ze hem zien sterven aan het kruis.
En nu is zij ook zelfs zijn dode lichaam kwijt geraakt.
Zij is alles kwijt.

Als jouw geliefde sterft, sterft er ook iets in jezelf.
Als de liefde van jouw leven sterft, dan voel je je van binnen dood.
Zo bijzonder is het dat iemand van jón houdt.
Als iemand van jou houdt, dan wórd je iemand.
Als iemand jou liefheeft, dan heeft hij jón lief.
Misschien houdt hij ook nog wel van anderen, maar de liefde voor jou is voor jou.
Liefde is altijd persoonlijk.
Je wórdt een persoon door lief te hebben en geliefd te zijn.
Dat heeft Maria ervaren aan Jezus.
Niemand heeft haar zó liefgehad als hij.
En nu is zij hem kwijt.
Wie is zij nu nog?
Ze kan net zo goed dood zijn.

Het wordt Pasen in dit verhaal op het moment dat Jezus haar naam noemt: 'Maria'.
Iemand noemt haar naam en zij herkent hem meteen.
Want er is er maar één die zo haar naam uitspreekt.
Met zoveel liefde.
Zij is Maria omdat hij het zegt.
Als ze haar naam hoort noemen, wéét Maria dat Jezus leeft.
Door haar naam te noemen róept Jezus het leven in Maria wakker.
Zij weet nu dat hij haar liefheeft, door de dood heen.
Het is alsof zij opstaat uit de dood.

Het noemen van de naam is essentieel bij het dopen van een kind.
Straks vraag ik aan de ouders met welke naam zij hun kind willen dopen.
Dan herhaal ik die naam, en dan zeg ik:
'...ik doop je, in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest'.
Ik noem dus de naam van dit kind námens God.
Het is alsof God zelf de naam van dit kind noemt – de Vader, de Zoon en de heilige Geest.
Zo'n kind snapt helemaal niets van wat er gebeurt.
De ouders snappen het ook niet, ook de dominee niet -dat hebben we al geconstateerd.
Maar op dát moment – op het moment dat het kind bij name wordt genoemd
en wordt gedoopt in Gods naam –
op dat moment wordt het Pasen in de kerk.

Het wordt Pasen voor dit kind en voor heel de kerk.
Wij mogen weten dat de Eeuwige ons bij name kent.
Hij kent ons persoonlijk en Hij heeft ieder van ons lief.
Wij mogen zijn wie wij zijn omdat Hij ons kent zoals wij zijn.
Wij mogen léven, omdat wij de liefde van zijn leven zijn.
Ik begrijp zelf ook niet wat ik sta te verkondigen,
maar ik zeg dit in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.
Amen.